

Oversigtér, der omtales i § 2, og som ere af saadan Bessaffenhed, at den, som jeg oftere under denne Sags Behandling har yttret, vel kan være og er bestemt til at være et Control-middel for Justitsministeriet, men ingenlunde er en Vej, ad hvilken Stedets sande Værdi kan antages at fremgaae, saaledes at de Betragtninger, der ere anstillede om en af Hensyn til disse Forbedringer fremgaaende Billighed, vistnok ere aldeles feilagtige. Forøvrigt har jeg den Forestilling om Ret, Humanitet og Billighed, at, naar jeg har den Overbeviisning, at Noget er blottet for Retgrund og stridende mod de bestaaende Retsforhold, kan jeg ikke gaae ind derpaa, om man ogsaa anfører nok saa mange Humanitets- og Billighedsgrunde derfor. Men jeg holder mig paa den anden Side overbevist om, at de smukke Ansuelser, som hidtil have gjort sig gjældende under Betragtningen af de Forhold, hvorom her er Tale, ville ikke døe ud ved en Lov af nærværende Bessaffenhed, og at de ville gjøre sig gjældende ved Afhændelse, ligesom de tidligere have gjort sig gjældende ved Bortkastning, og som de, forsaavidt Afhændelse efter Bevilling har fundet Sted, have gjort sig gjældende i denne Retning. Jeg har vistnok oprindeligt ønsket, at denne Lov kom ud, af de Grunde, jeg har antydet, og jeg maatte ønske det endnu, naar den beholdt i det Væsentlige den Stikkelse, den havde, da den gik ud fra Landstinget. Men man kan ogsaa kjøbe et Gode for dyrt, og jeg vil antage, at man kjøbte det for dyrt, naar man gik ind paa at optage i Loven Bestemmelser, som, idetmindste efter mine Begreber, ikke kunne bringes i Dvereensstemmelse med de bestaaende Retsforhold.

Solberg: Jeg havde hjerteligt ønsket, at det hoitærede Thing vilde have gaaet ind paa § 1, saaledes som den nu kom til os fra Folkethinget, idet jeg nærer den Overbeviisning, at, saaledes som den var affattet, vilde den have været til Gavn baade for Lehnbesidderen og for Fæsteren, da de i denne Henseende ere de rette Bedkommende, og de Gnefte, som man ved denne Sags Forhandling skal og bør tage Hensyn til. Det er nu ikke skeet, og der staaer endnu § 5 tilbage, som er os anbefalet af flere ærede Landstingsmænd; men jeg maa oprigtig-

tilstaae, at, efterat § 1 er falden, kan jeg ikke ret finde, hvorledes jeg skulde stemme for denne § 5. Dersom nemlig Lehnbesidderen vil vise sig human imod den afdøde Fæsters Børn, da kan han gjøre det, om end § 5 forkastes, og, dersom han ikke vil vise sig human, saa kan han ogsaa gjøre det, om vi end vedtage denne § 5. Saaledes er den efter min Ansuelse ikke til nogen væsentlig Nytte. Dersom en Lehnbesidder vil det, kan han gjerne paa flere Maader omgaae denne Lovbestemmelse, som det allerede tilstrækkeligt er vist. Naar han omgaaer den, handler han vel ikke i Lovgivningens Ånd; jeg vil indrømme, han har vel handlet lovligt, men jeg paastaaer, han handler i visse Maader umoralisk, fordi han handler imod den Retsbevidsthed, som har gjort sig gjældende overalt i Folket, og jeg vil for mit Bedkommende ikke være med at gjøre Noget til Lov, som efter min Overbeviisning er umoralisk, jeg vil ikke være med at udsætte en Præmie for Den, som handler saaledes. Det er den første Grund, hvorfor jeg ikke kan stemme for denne Paragraph. Den anden Grund er den, at, naar man seer Paragraphen saaledes, som den foreligger, seer den ret saa smilende og smuk ud, den seer ud, som om man har her villet gjøre noget ret Solidt for Fæsteren, uagtet man ikke gjør det. Jeg holder ikke af at bedrage mine Medmennesker med falske Forestillinger; jeg holder ikke af, naar jeg kommer med en Gave, som jeg veed er en Steen, at sige, det er Brød; jeg holder ikke af, naar jeg kommer med en Gave, som jeg anseer for en Snog, da at sige: Det er en deilig Fisk; her have I Brød og Suul, nu kunne I æde og drikke og være glade! Nei, det vil jeg ikke gjøre, og derfor vil jeg heller ikke stemme for denne § 5.

Dahl: Jeg skal kun tillade mig at gjøre nogle faa Bemærkninger. I Anledning af de Uttringer, som ere faldne fra den ærede 2den Landstingsmand for 7de Kreds (Nyholm), maa jeg tilføie, at jeg har yttret, at jeg troede, der var Anledning for Lovgiveren til at optage en Bestemmelse i den Retning, som § 5 har tilstigtet. Jeg veed vel, at der efter den bestaaende Lovgivning ikke er nogen Retsgrund for Fæsterens Børn til at faae Gaarden. Dette